

ZAHRAŇIČÍ

in.ihned.cz/zahranici

FOTO: ARCHIV

Aurora, loď, jejíž dělo odstartovalo desítky let komunistické tyranie.

→ Švédsku. Petr I. Švédy nejprve vyhnal od Ladožského jezera a později i od ústí Něvy do Baltského moře.

V roce 1703 byla cesta k moři volná, jenže v krajině divoké, podmáčené a pusté. Vody Něvy tu narážely na mořský příliv, půda byla

bažinatá a chyběl pevný kámen, základní stavební materiál. A přesto tu – nikoliv na zelené louce, ale na zelených bažinách – vzniklo moderní město. Pravda, za použití poněkud drsných metod...

Všichni nevolníci a všechno kamení na sever!

Sto přešlo let, sto přešlo zim:

*Nyní tam, urvány mořským mělčinám,
tísní se masy domů zděných,
paláců, věží; korábů
dav sjel se z moří neviděných
sem do bohatých přístavů.*

Car Petr I. se na budování dobře připravil, cestoval po Evropě a získával zkušenosti nejen z moderních loděnic, ale sledoval i urbanistické plány.

Budování doslova „od nuly“ se nyní ukazuje jako obrovská výhoda. Petěrburg byl založen podle jednotného plánu, a celé centrum města tak dodržuje přirozené prolínání dvou slohů – barokního a klasicistního. Zajímavé je sledovat například výšku domů na bulvárech neboli prospektech. Podle příkazu Petra I. nesměly být v rovinaté krajině vyšší než věže katedrály svatého Petra a Pavla v Petropavlovské pevnosti.

Rychlému budování pomohl masivní přesun nevolníků na gigantické staveniště, této pracovní síly opravdu nebyl v carském Rusku nedostatek. Aby bylo z čeho stavět, vydal car nařízení, že každý obchodník přivážející zboží do města musí s sebou přivést i kámen na stavbu domů.

Jako první byla na jednom ze stovek ostrůvků vybudována Petropavlovská pevnost. Nelze si ji na břehu Něvy s ničím splést. Úzká a vysoká pozlacená špiče je jejím poznávacím znamením do daleka. Duch nevolnictví z éry budování Petropavlovskou pevnost jen tak neopustil. Dlouho sloužila jako velmi funkční deportační vězení pro ty, kteří byli odsouzeni k vyhnanství na Sibiř.

Ještě že teď slunce nezapadá...

*Do žuly Něva oděla se,
v oblouku mostních krajkoví,
zelených parků listoví
ostrovy skrylo v plaché kráse;
před mladší sestrou zářící
i staré Moskvy bledne sláva.*

Puškinovy verše pochopíte v první vteřině, kdy se rozhlédnete z Petropavlovské pevnosti. Desítky ostrovů a konstrukce mostů skutečně vytvořily mezi rameny řeky krajkové ornamenty a pohled na kamenné paláce dává tušit, kolik tisíců žulových kvádrů museli nevolníci zpracovat.

Jen těžko lze prohlásit některý z mostů za nejhezčí či „nejkrajkovější“. Za pozornost ale určitě stojí Modrý most, nejširší na světě, stojí mezi chrámem svatého Izáka a radnicí. První varianta mostu byla postavena architektem V. I. Gestem v roce 1818. Svou šířku 97,3 metru ale získal až při přestavbě v roce 1844. Název mu pak dala pronikavě bleděmodrá barva, kterou jsou od samého počátku natírány jeho kovové díly. Pro snazší představu rozměru mostu: do jeho šířky by se bez potíží vešlo na délku otočené fotbalové hřiště.

A s nadsázkou by se dalo říci, že tak je to v Petěrburgu se vším. Městu se sice říká Benátky severu, ale, ruku na srdce: to by skutečné italské Benátky musely být nadopovány mimořádně silným růstovým hormonem. Úzké uličky a titěrné kanály v Petěrburgu nenajdete. Vše je tu velké a rozlehlé.

Červnové bílé noci, kdy se slunce na šedesáté rovnoběžce při západu jen symbolicky

Tip na výlet

PUŠKIN A JANTAROVÁ KOMNATA

Na ruské poměry to je hned „za rohem“ (25 km) – městečko Puškin, dříve Carskoje selo neboli Carská vesnice. S budováním komplexu zahrad a paláců začala Kateřina I., druhá žena cara Petra I. Carova dcera Alžběta pak v započatém díle pokračovala a nechala v zahradách postavit Velký palác, kterému se dnes říká Kateřinin, právě na památku Kateřiny Veliké.

Rozměry paláce s barokním průčelím jsou ohromující, na délku měří 300 metrů. Za zmínku stojí především dvě místnosti – Velký sál a Jantarová komnata.

Velký sál si nijak nezadá s rozměry hokejového hřiště. Široký je 18 a dlouhý 50 metrů. Obložený je zlatem a šlechta ho využívala pro pořádání velkolepých tanečních slavností.

Jantarová komnata má skromnější rozměry, ale zato ji doprovází tajemná legenda. Filigránské obložení stěn tvořené milióny kousky jantaru věnoval v roce 1716 caru Petrovi I. pruský král Bedřich Vilém I. Komnata si za svou unikátní výzdobu vysloužila označení „osmý div světa“.

V roce 1944 však němečtí okupanti zřejmě obložení místnosti roztomovali a to poté beze stopy zmizelo. Jiná verze tajemného příběhu ale uvádí, že obložení mohlo shořet při požáru Kateřininina paláce. Originál Jantarové komnaty se dosud nenašel. Podle dochovaných nákreсів však byla vyrobena její věrná replika, kterou si lze při návštěvě paláce prohlédnout.

Jméno Puškin přijalo Carskoje selo v roce 1937 při příležitosti 100. výročí smrti Alexandra Sergejeviče Puškina.

Informace

www.saint-petersburg.com

www.petersburgcity.com

www.lonelyplanet.com/destinations/europe/saint-petersburg

www.waytorussia.net/SaintPetersburg